Lieta Nr.C29 6289 13
C-1165/15

S P R I E D U M S
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2015.gada 5.jūnijā

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa
tiesnese Sanita Rūtenberga,
ar tiesas sēžu sekretāri Lieni Krūmiņu,
piedaloties prasītāja pārstāvei /pers. A/ un atbildētājai /pers. B/,
2015.gada 22.maijā izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu akciju sabiedrības „Danske Bank" Latvijas filiāles prasībā pret /pers. B/ un /pers. C/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

2013.gada 13.maijā Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā saņemts akciju sabiedrības „Danske Bank" Latvijas filiāles prasības pieteikums pret /pers. B/ un /pers. C/ par parāda piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka saskaņā ar 2007.gada 15.maija aizdevuma līgumu Nr.31R-0964 (ar hipotēku) ASV bezpeļņas sabiedrība "Baltijas-Amerikas Uzņēmējdarbības fonds" (Fonds) kā aizdevējs izsniedza /pers. C/ un /pers. B/ kā aizņēmējiem aizdevumu 68325 EUR apmērā. Ieķīlātais nekustamais īpašums /adrese A/ ar kadastra numuru /numurs A/reģistrēts Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs B/. Aizdevums izmaksāts pilnā apmērā, ko apliecina Fonda izziņa un 2007.gada 24.maija maksājuma uzdevums Nr.4144. 2007.gada 6.jūlijā ar prasījumu cesijas līgumu Nr.34-E Fonds cedēja akciju sabiedrībai "Sampo Banka", kuras tiesību pārņēmējs ir akciju sabiedrība "Danske Bank", prasījumu, kas izriet no aizdevuma līguma. Saskaņā ar aizdevuma līguma 5.3.apakšpunku aizdevums jāatmaksā ar ikmēneša maksājumiem, no kuriem pirmā mēneša maksājums ietver tikai procentu maksājumu no izmaksātās aizdevuma pamatsummas par atlikušajām dienām kalendārajā mēnesī, kurā tika veikta aizdevuma izmaksa, bet katrs nākamais ikmēneša maksājums satur aizdevuma pamatsummas daļas un procentu atmaksu līdz pilnīgai aizdevuma atmaksai aizdevuma līgumā noteiktā termiņā līdz 2037.gada 1.jūlijam. Atbildētāji no 2008.gada 1.augusta kavēja aizdevuma maksājumus. Aizdevuma līguma 12.1.1.apakšpunktā noteikts, ka saistību neizpildes gadījums iestājas, ja atbildētāji nesamaksā jebkuru aizdevuma līgumā paredzētu summu 15 dienu laikā no tās maksājuma termiņa iestāšanās. 2008.gada 27.oktobrī prasītājs nosūtīja atbildētājiem ierakstītā pasta sūtījumā paziņojumu par vienpusēju atkāpšanos no aizdevuma līguma. Saskaņā ar aizdevuma līguma 10.4.apakšpunktu prasītājs apdrošināja nekustamo īpašumu un samaksāja apdrošināšanas prēmiju 59,85 LVL apmērā. Prasītājs iesniedza Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesā pieteikumu par saistības bezstrīdus piespiedu izpildi. 2009.gada 11.martā Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesa ar lēmumu lietā Nr.3-12/1115/09-3 nodeva bezstrīdus piespiedu izpildei atbildētāju solidārās saistības par aizdevuma pamatsummas 47465,03 LVL, lietojuma procentu 895,79 LVL, līgumsoda 5078,76 LVL, apdrošināšanas prēmijas 59,85 LVL un tiesas izdevumu 100 LVL samaksu, atzīstot tiesības saņemt likumiskos sešus procentus gadā no aizdevuma pamatsummas par laiku līdz lēmuma izpildei. Zvērināts tiesu izpildītājs Jānis Stepanovs 2009.gada 3.augustā rīkoja nekustamā īpašuma izsoli, kurā prasītājs iegādājās nekustamo īpašumu par 11175 LVL. Ar Rīgas apgabal tiesas 2009.gada 13.novembra lēmumu lietā Nr.C04334109 nekustamais īpašums nostiprināts uz prasītāja vārda. Naudas līdzekļi 11175 LVL apmērā tika novirzīti atbildētāju saistību dzēšanai: 1) ar tiesas nolēmuma izpildi saistītie izdevumi un tiesas izdevumi kopsummā 2315,30 LVL, 2) apdrošināšanas prēmija 59,85 LVL, 3) lietojuma procenti 895,79 LVL, 4) likumiskie procenti 194,52 LVL, 5) aizdevuma pamatsumma 7709,54 LVL. Neizpildītā saistība sastāv no aizdevuma pamatsummas atlikuma 39755,49 LVL. Prasītājs lūdz tiesu piedzīt solidāri no /pers. C/ un /pers. B/ par labu akciju sabiedrības „Danske Bank" Latvijas filiālei parādu 39755,49 LVL; atzīt prasītāja tiesību saņemt likumiskos sešus procentus gadā no aizdevuma pamatsummas par laiku līdz sprieduma izpildei.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1587., 1652., 1674., 1683., 1934., 1943., 1765.pantu.

Atbildētājs/pers. C/ nav iesniedzis rakstveida paskaidrojumus par celto prasību. Atbildētājas/pers. B/ rakstveida paskaidrojumos norādīts, ka /pers. C/ maldināja /pers. B/, slēdzot aizdevuma līgumu, jo solīja, ka aizdevuma līguma saistības tiks segtas par /pers. C/ līdzekļiem. /pers. B/ neiepazinās ar aizdevuma līguma noteikumiem, jo /pers. C/ apgalvoja, ka viņai ir jāparaksta līgums kā /pers. C/ laulātajai. /pers. C/ ir saukts pie krimināltiesiskās atbildības par apzināti nepatiesu ziņu sniegšanu kreditoriem.

Prasītāja pārstāve tiesas sēdē prasību uzturēja un paskaidroja, ka atbildētāji nav iesnieguši apvērsuma prasību par Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas 2009.gada 11.marta lēmumu. Izsolē pārdotajā dzīvokļa īpašumā dzīvoja /pers. C/ vecāki, kuriem banka saglabāja dzīvesvietu. Prasītājas pārstāve lūdz tiesu piedzīt solidāri no atbildētājiem par labu prasītājam galveno parādu 56566,97 EUR. Brīdinājumi par atkāpšanos no aizdevuma līguma tika nosūtīti uz aizdevuma līgumā norādīto aizņēmēju adresi. Prasītājs nav novirzījis izsolē iegūtos naudas līdzekļus līgumsoda dzēšanai un nav cēlis prasību par līgumsoda piedziņu.

Atbildētāja/pers. B/ tiesas sēdē prasību neatzina un paskaidroja, ka /pers. B/ sastāvēja laulībā ar /pers. C/ un pēc /pers. C/ lūguma parakstīja aizdevuma līgumu. /pers. C/ bija nepieciešami naudas līdzekļi komercdarbības veikšanai. /pers. B/ uzskata, ka /pers. C/ viņu maldināja. /pers. C/ apgalvoja, ka ieķīlātais dzīvoklis ir pārdots un parāds ir dzēsts. /pers. B/ nedzīvoja adresē, uz kuru tika nosūtīti bankas paziņojumi. /pers. B/ neatzīst celto prasību, jo uzskata, ka par parādu ir jāatbild /pers. C/.

Atbildētājs/pers. C/ tiesas sēdē neieradās un nelūdza atlikt lietas izskatīšanu. Atbildētājam par tiesas sēdes laiku un vietu paziņots atbilstoši Civilprocesa likuma 56.panta piektās daļas nosacījumiem, nosūtot tiesas pavēsti uz deklarēto dzīvesvietu. Lieta tika izskatīta bez atbildētāja piedalīšanās saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.panta pirmās daļas noteikumiem.

Motīvu daļa

Novērtējot lietas dalībnieku paskaidrojumus un civillietā iesniegtos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka celtā prasība ir pilnībā apmierināma.

2007.gada 15.maijā ASV bezpeļņas sabiedrība "Baltijas-Amerikas Uzņēmējdarbības fonds" (Fonds) kā aizdevējs un /pers. C/ un /pers. B/ kā solidārie aizņēmēji noslēdza aizdevuma līgumu (ar hipotēku) Nr.31R-0964, ar kuru atbildētājiem tika piešķirts aizdevums 68325 EUR apmērā. 2007.gada 24.maijā Fonds kā aizdevējs un /pers. C/ un /pers. B/ kā solidārie aizņēmēji noslēdza vienošanos par grozījumiem aizdevuma līgumā, nosakot, ka atlikusī aizdevuma daļa tiks izmaksāta uz aizņēmēju norādīto bankas kontu. Aizdevums izmaksāts pilnā apmērā, ko apliecina Fonda izziņa un 2007.gada 24.maija maksājuma uzdevums Nr.4144.

Aizdevuma līguma izpilde tika nodrošināta ar /pers. C/ piederošā nekustamā īpašuma /adrese A/ ar kadastra numuru /numurs C/, reģistrēta Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs B/, hipotēku.

(lietas 9.-24.lapa, 27.-28.lapa)

Saskaņā ar aizdevuma līguma 5.1., 5.3.apakšpunktu aizdevuma summa un procenti jāmaksā ar ikmēneša maksājumiem tā mēneša pirmajā datumā, kas seko mēnesim, par kuru tiek veikts aizdevuma maksājums; pirmā mēneša maksājums ietver tikai procentu maksājumu no izmaksātās aizdevuma pamatsummas par atlikušajām dienām kalendārajā mēnesī, kurā veikta aizdevuma izmaksa, bet katrs nākamais ikmēneša maksājums ietver aizdevuma pamatsummas daļas un procentu atmaksu saskaņā ar maksājumu grafiku. Saskaņā ar aizdevuma līguma 4.1.apakšpunktu par aizdevuma izmantošanu jāmaksā procenti, kas tiek aprēķināti no aizdevuma pamatsummas līdz brīdim, kad aizdevuma pamatsumma ir pilnībā atmaksāta; procenti tiek aprēķināti un uzkrāti par katru dienu, sākot no aizdevuma izmaksas dienas; līdz 2010.gada 1.jūnijam aizdevumam tiek piemērota fiksēta procentu likme 6,36% gadā; pēc fiksētās likmes perioda aizdevumam tiek piemērota mainīgā procentu likme, kas sastāv no pastāvīgās (nemainīgās) daļas, kas ir 1,95% gadā, un mainīgās daļas, kas vienāda ar 12 mēnešu EURIBOR un tiek mainīta katra kalendārā gada 1.jūnijā, pamatojoties uz EURIBOR likmi, kas noteikta tā mēneša 15.datumā, kas ir pirms procentu likmes maiņas datuma; mainīgā procentu likme un atbilstoši tai izmainītais grafiks stājas spēkā procentu likmes maiņas datumā un ir spēkā līdz nākošajam procentu likmes maiņas datumam. Aizdevuma līguma 6.2.apakšpunktā noteikta līgumsoda likme, kas par pieciem procentiem pārsniedz procentu likmi, ja aizdevējs nesaņem aizdevuma maksājumu 30 kalendāro dienu laikā pēc noteiktā termiņa.

2007.gada 6.jūlijā ar prasījumu cesijas līgumu Nr.34-E Fonds cedēja akciju sabiedrībai "Sampo banka", kuras tiesību pārņēmējs ir akciju sabiedrība "Danske Bank", prasījumu, kas izriet no 2007.gada 15.maijā starp ASV bezpeļņas sabiedrību "Baltijas-Amerikas Uzņēmējdarbības fonds" kā aizdevēju un /pers. C/ un /pers. B/ kā solidāriem aizņēmējiem noslēgtā aizdevuma līguma (ar hipotēku) Nr.31R-0964.

(lietas 25.-26.lapa)

Saskaņā ar Civillikuma 1793.panta noteikumiem prasījumi var pāriet no agrākā kreditora uz jaunu ar cesiju, kura notiek pēc tiesiska darījuma. Saskaņā ar Civillikuma 1801.pantu cesijas līgumu starp prasījuma atdevēju kreditoru (cedentu) un to personu, kam to atdod (cesionāru), var noslēgt jebkādā formā. Parādnieka piekrišana, pret kuru prasījums vērsts, nav vajadzīga, un cesija ir spēkā, pat ja viņš neko par to nezina.

Saskaņā ar Civillikuma 1934.pantu ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās.

Saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu pienākums maksāt procentus pamatojas uz tiesisku darījumu vai likumu. Civillikuma 1764.pantā noteikts, ka visādos mantiskos darījumos un aktos, kas nodibina pienākumu maksāt procentus, atļauts nolīgt procentus, kuru apmēru var noteikt līdzēji savstarpēji vienojoties, bet vienpusējos aktos – to izdevējs pēc sava ieskata, ciktāl likums neparedz aprobežojumus šajā ziņā.

Saskaņā ar Civillikuma 1717.panta otro daļu (likuma redakcijā līdz 2013.gada 31.decembrim) līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējiem pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Saskaņā ar Civillikuma 1589.pantu vienpusēja atkāpšanās no līguma ir pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad to zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.

Saskaņā ar Civillikuma 1590.panta noteikumiem katrai pusei ir pret otru prasības tiesība par līguma izpildīšanu.

Pamatojoties uz aizdevuma līguma 12.1.1.apakšpunktu un 12.3.1.apakšpunktu, kas paredz aizdevēja tiesības vienpusēji atkāpties no aizdevuma līguma, ja aizņēmējs vairāk par 15 dienām nav veicis līgumā noteiktos maksājumus, 2008.gada 27.oktobrī prasītājs rakstveidā paziņoja atbildētājiem par vienpusēju atkāpšanos no aizdevuma līguma un pieprasīja samaksāt aizdevuma pamatsummu, procentus un līgumsodu līdz 2008.gada 11.novembrim.

(lietas 29.-32.lapa)

Ar Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas 2009.gada 11.marta lēmumu lietā Nr.3-12/1115/09-3 nodota bezstrīdus piespiedu izpildei /pers. C/ un /pers. B/ solidārā saistība, kas izriet no 2007.gada 15.maija aizdevuma līguma ar hipotēku Nr.31R-0964, par labu akciju sabiedrībai „Danske Bank" 53599,43 LVL apmērā, ko veido aizdevuma pamatsumma 47465,03 LVL, lietojuma procenti 895,79 LVL, līgumsods 5078,76 LVL, apdrošināšanas prēmija 59,85 LVL un tiesas izdevumi 100 LVL; atzītas tiesības saņemt likumiskos sešus procentus gadā no aizdevuma pamatsummas par laiku līdz lēmuma izpildei.

(lietas 33.-35.lapa)

Ar Rīgas apgabaltiesas 2009.gada 13.novembra lēmumu lietā Nr.C04334109 nekustamais īpašums /adrese A/ ar kadastra numuru /numurs A/nostiprināts uz akciju sabiedrības "Danske Bank" vārda, dzēšot zemesgrāmatā ierakstītās parādu saistības un aizlieguma atzīmes, kā arī akciju sabiedrība "Danske Bank" ievesta nekustamā īpašuma valdījumā. Lēmumā norādīts, ka akciju sabiedrība "Danske Bank" nosolīja izsolē augstāko cenu 11175 LVL.

(lietas 36.-38.lapa)

Saskaņā ar zvērināta tiesu izpildītāja Jāņa Stepanova 2009.gada 5.oktobra aprēķinu sprieduma izpildes izdevumi izpildu lietā, kas ievesta pēc Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas 2009.gada 11.marta lēmuma lietā Nr.3-12/1115/09-3, ir 2215,30 LVL.

(lietas 39.lapa)

Saskaņā ar Civillikuma 1319.pantu ķīlas ņēmējs, kuru parādnieks nav noteiktā laikā apmierinājis, var meklēt sev apmierinājumu no ieķīlātās lietas un šajā nolūkā spert visus vajadzīgos soļus tās pārdošanai.

Saskaņā ar Civillikuma 1330.pantu, ja ieķīlāto lietu pārdodot ienāk tāda summa, kuras nepietiek ķīlas ņēmēja pilnīgam apmierinājumam, tad viņam paliek tiesība prasīt no parādnieka kā parāda atlikuma, tā arī pārdošanai taisīto nepieciešamo izdevumu samaksu.

Saskaņā ar Civillikuma 1759.pantu procenti jāmaksā arī bez noteiktas norunas uz likuma pamata šādos gadījumos: 1) par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem.

Saskaņā ar Civillikuma 1765.panta pirmās daļas noteikumiem gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.

Naudas līdzekļi 11175 LVL apmērā tika novirzīti atbildētāju saistību dzēšanai: 1) ar tiesas nolēmuma izpildi saistītie izdevumi un tiesas izdevumi kopsummā 2315,30 LVL, 2) apdrošināšanas prēmija 59,85 LVL, 3) lietojuma procenti 895,79 LVL, 4) likumiskie procenti 194,52 LVL, 5) aizdevuma pamatsumma 7709,54 LVL. Likumiskie procenti no nesamaksātās aizdevuma pamatsummas aprēķināti par laiku no 2009.gada 11.marta līdz 2009.gada 3.augustam. (lietas 87.-88.lapa) Neizpildītā saistība sastāv no aizdevuma pamatsummas atlikuma 39755,49 LVL.

Saskaņā ar Civillikuma 1432.pantu, kas klusējot vai noteikti izteic savu piekrišanu, tas ar to ir pieņēmis darbību ar visām tās tiesiskām sekām un nevar vairs vēlāk savu piekrišanu ierobežot.

Saskaņā ar Civillikuma 1512.pantu pie katra saistību līguma būtības pieder vienas puses apsolījums un tā pieņemšana no otras puses (vienpusējs līgums), vai savstarpējs apsolījums un tā pieņemšana no abām pusēm (divpusējs vai vairākpusējs līgums).

Saskaņā ar Civillikuma 1672.pantu solidāras saistības nodibina ar līgumu, testamentu vai likumu. Saskaņā ar Civillikuma 1682.pantu katru kopparādnieku jeb solidāri saistīto var piespiest izpildīt visu saistību, un viņa izpildījums atsvabina pārējos no viņu saistības.

/pers. B/ nav iesniegusi apvērsuma prasību par Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas 2009.gada 11.marta lēmumu lietā Nr.3-12/1115/09-3, ar kuru nodota bezstrīdus piespiedu izpildei /pers. C/ un /pers. B/ solidārā saistība, kas izriet no 2007.gada 15.maija aizdevuma līguma ar hipotēku Nr.31R-0964, par labu akciju sabiedrībai „Danske Bank". /pers. B/ nav cēlusi pretprasību par aizdevuma līguma atzīšanu par spēkā neesošu daļā pret /pers. B/ kā solidāro aizņēmēju. Tiesa atzīst par pamatotu un apmierināmu prasību par nesamaksātā galvenā parāda 56566,97 EUR (39755,49 LVL) solidāru piedziņu no atbildētājiem par labu prasītājam, bet atbildētājas iebildumi nav pamats celtās prasības noraidīšanai daļā pret /pers. B/.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmās daļas noteikumiem no atbildētājiem par labu prasītājam jāpiedzen tiesas izdevumi: valsts nodeva 1652,08 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, kas saistīti ar tiesas pavēstu un paziņojumu nosūtīšanu 7,83 EUR un sludinājumu ievietošanu oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis" 31,30 EUR.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktu un 42.panta pirmo daļu no atbildētājiem valsts ienākumos piedzenami iepriekš nesamaksātie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 9,43 EUR (17,26 EUR – 7,83 EUR) atbilstoši uzziņai (lietas 2.lapa).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.panta noteikumiem, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda prasījuma veidu un piedzenamo summu, atsevišķi uzrādot galveno parādu un procentus, laiku, par kādu procenti piespriesti, kā arī prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru.

Prasītājam ir tiesība par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt likumiskos sešus procentus gadā no nesamaksātās galvenā parāda summas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] panta noteikumiem nosakāms sprieduma labprātīgas izpildes termiņš – desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 93., 97., 189., 190.pantu tiesa

n o s p r i e d a :

Prasību apmierināt.

Piedzīt solidāri no /pers. B/ (personas kods /personas kods/) un /pers. C/ (personas kods /personas kods/) par labu akciju sabiedrības „Danske Bank" Latvijas filiālei (reģistrācijas numurs 40103163202) galveno parādu 56566,97 EUR un tiesas izdevumus 1691,21 EUR, kopā 58258,18 EUR.

Prasītājam ir tiesība par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt likumiskos sešus procentus gadā no nesamaksātās galvenā parāda summas.

Piedzīt no /pers. B/ un /pers. C/ valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus no katra 4,71 EUR, iemaksājot kontā Nr.LV 51 TREL 2190 4580 19000, saņēmējs: Tiesu administrācija, NMR 90001672316, saņēmēja banka: Valsts kase, kods TRELL V 22, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi lietā Nr.C-1165/15, un maksājuma dokumentu iesniedzot Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei – desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā Rīgas apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese Sanita Rūtenberga